



# PLANUL INTERNAȚIONAL DE ACȚIUNE PRIVIND CONSERVAREA CARNIVORELOR MARI ȘI ASIGURAREA CONECTIVITĂȚII HABITATELOR ÎN CARPAȚI

# Planul internațional de acțiune privind conservarea carnivorelor mari și asigurarea conectivității ecologice în Carpați

Planul internațional de acțiune a fost adoptat la cea de-a șasea reuniune a Conferinței Părților la Convenția-cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților (COP6) în noiembrie 2020.

Rezultatul 3.1 al proiectului ConnectGREEN „Restaurarea și gestionarea coridoarelor ecologice în munți ca infrastructură verde în bazinul Dunării”, Programul transnațional Dunărea DTP2-072-2.3

Noiembrie 2020

## **Autori**

Cristian Remus Papp, WWF România  
Harald Egerer, Secretariatul Convenției Carpatice, Austria  
Klaudia Kuraś, Secretariatul Convenției Carpatice, Austria  
Gabriella Nagy, CEEweb pentru Biodiversitate, Ungaria

## **Lucrări și design grafic**

Alex Spineanu, Graphic designer, România

## **Mulțumiri**

*Planul internațional de acțiune privind conservarea biodiversității și a carnivorelor mari și asigurarea conectivității habitatelor* a fost dezvoltat prin **proiectul ConnectGREEN și de Grupul de lucru al Convenției Carpatice pentru utilizarea sustenabilă a diversității biologice și peisagistice**, compus din reprezentanți oficiali și experți naționali din cele șapte țări ale Convenției Carpatice. În timpul procesului de elaborare, experți renumiți, cercetători și profesioniști în domeniul conectivității și al carnivorelor mari din regiune și-au împărtășit opiniile și cunoștințele. Mai mult, procesul de elaborare a fost susținut în mare măsură de observatorii cheie și de părțile interesate care au contribuit, la rândul lor, cu expertiză și cele mai bune practici în domeniul conservării și gestionării biodiversității. Planul de acțiune a fost consultat cu Punctele focale naționale ale Convenției Carpatice, aprobat de Comitetul de Implementare a Convenției Carpatice (CCIC) și adoptat în cele din urmă în cadrul celei de-a șasea reuniuni a Conferinței Părților la Convenția Carpatică.

Planul de acțiune este un rezultat al proiectului ConnectGREEN „Restaurarea și gestionarea coridoarelor ecologice din munți ca infrastructură verde în bazinul Dunării”, finanțat de Programul Transnațional Dunărea prin fonduri europene (1 iunie 2018 - 31 octombrie 2021).

Autorii apreciază aportul proiectului Life EuroLargeCarnivores și generozitatea tuturor fotografiilor care au surprins imagini adecvate.

## **Notă**

Conținutul acestei publicații este responsabilitatea exclusivă a autorilor și nu exprimă punctele de vedere ale unei singure organizații participante sau opiniile unei persoane individuale și nici pozițiile Uniunii Europene.

## **Bibliografie**

Papp, C.R., Egerer, H., Kuraś, K. și Nagy, G. (2020). Planul internațional de acțiune privind conservarea carnivorelor mari și asigurarea conectivității habitatelor în Carpați. Biroul Programului UNEP Viena - Secretariatul Convenției Carpatice, WWF România, CEEWeb, Eurac Research. 22pp.

## **Despre ConnectGREEN**

ConnectGREEN își propune să contribuie la menținerea și îmbunătățirea conectivității ecologice între habitatele naturale, în special între siturile Natura 2000 și alte arii protejate, de relevanță transnațională în eco-regiunea Carpaților, și anume în Republica Cehă, Ungaria, România, Slovacia și Serbia. Parteneri din diferite domenii de activitate și-au unit forțele pentru a crește capacitatea de identificare și gestionare a coridoarelor ecologice și pentru a reduce la minimum conflictele dintre dezvoltarea infrastructurii și conservarea faunei sălbatice. ConnectGREEN va încuraja cooperarea între conservatorii naturii, administratorii activelor naturale, planificatorii spațiali și autorități, la nivel local, național și regional.

**[www.interreg-danube.eu/connectgreen](http://www.interreg-danube.eu/connectgreen)**

# Cuprins

<b>Cuvânt înainte</b>	<b>5</b>
<b>Introducere, Cadru legal și Implementare</b>	<b>6</b>
<b>Plan de acțiune</b>	<b>10</b>
<b>1 Obiectiv strategic 1</b>	<b>11</b>
<b>2 Obiectiv strategic 2</b>	<b>12</b>
<b>3 Obiectiv strategic 3</b>	<b>14</b>
<b>4 Obiectiv strategic 4</b>	<b>16</b>
<b>5 Obiectiv strategic 5</b>	<b>17</b>
<b>5 Obiectiv strategic 6</b>	<b>18</b>
<b>5 Obiectiv strategic 7</b>	<b>19</b>

# Cuvânt înainte

**R**egiunea Carpatică este una dintre ultimele arii sălbatice de dimensiuni mari din Europa. Datorită biodiversității lor excepționale, Munții Carpați găzduiesc una dintre cele mai mari populații de carnivore mari din Europa, inclusiv urși brunși, lupi și râsul eurasiatic. Datorită interacțiunii de multe ori conflictuale dintre om și fauna sălbatică, aceste specii emblematice se confruntă cu o gamă largă de probleme, de la braconaj până la pierderea habitatului. Dezvoltarea infrastructurii rutiere în regiunea Carpaților a dus la o fragmentare semnificativă a ecosistemului, limitând răspândirea și schimbul genetic al animalelor sălbatice. Conectivitatea ecologică este, prin urmare, esențială pentru a păstra diversitatea biologică și peisagistică și pentru a facilita supraviețuirea și migrația speciilor.

Prin acest Plan de acțiune transfrontalier, adoptat în cadrul celei de-a șasea Conferințe a Părților (COP6) a Convenției Carpatice (COP6) din 2020, Părțile semnatare ale Convenției oferă un instrument important pentru

gestionarea și protejarea adecvată a patrimoniului carpatic natural și pentru restabilirea conectivității ecologice din regiune. Planul internațional de acțiune privind conservarea carnivorelor mari și asigurarea conectivității ecologice transpune obiectivele de dezvoltare sustenabilă în acțiuni concrete pentru comunitățile care trăiesc în armonie cu natura.

Planul de acțiune a fost dezvoltat în cadrul Convenției Carpatice, cu un mare sprijin din partea statelor membre ale Convenției, a proiectului ConnectGREEN, a cercetătorilor, a societății civile, a administratorilor faunei sălbatice și a multor alți parteneri și experți implicați în proiect. Dorim să mulțumim Programului Transnațional Dunărea al UE pentru susținerea conectivității ecologice în Carpați. Prin stabilirea unui exemplu unic și inovator de coordonare transfrontalieră și o abordare bazată pe populație pentru conservarea carnivorelor mari, de acest plan de acțiune vor beneficia nu numai Munții Carpați și regiunea mai vastă a Dunării, ci și Europa și nu numai.



**Harald Egerer**

Directorul Biroului Programului UNEP  
Viena - Secretariatul Convenției Carpatice

**Andreas Beckmann**

CEO regional,  
WWF Europa Centrală și de Est



# Introducere



# INTRODUCERE

## CONTEXTUL JURIDIC ȘI PUNEREA ÎN APLICARE

**C**arpații reprezintă un lanț muntos din Europa Centrală și de Est, care se întinde pe șapte țări, sub forma unui arc, începând din nord-estul Republicii Cehe, continuând prin întreaga Republică Slovacă, sudul Poloniei, estul Ungariei, precum și vestul Ucrainei și al României, apoi mergând spre sud, în partea de est a Serbiei.

Regiunea Carpatică este una dintre ultimele zone sălbatice de mari dimensiuni din Europa, cu niveluri excepționale de biodiversitate, zone întinse de pădure seculară și una dintre cele mai importante și mai numeroase populații de carnivore mari din Europa. Se estimează că în regiunea Carpaților există în prezent peste 7.200 de urși bruni, 3.000 de lupi cenușii și 2.350 de râși eurasiatici (Chapron și ații, 2014).

Speciile menționate mai sus necesită habitate extinse, non-fragmentate, pentru a-și marca spațiul vital și pentru a se putea deplasa pe distanțe lungi în vederea satisfacerii nevoilor biologice și ecologice. Cu toate acestea, dimensiunile habitatelor și conectivitatea acestora sunt amenințate de presiunile crescânde ale dezvoltării curente și viitoare a transportului și a altor tipuri de infrastructură în regiunea Carpaților.

Mai mult, în ciuda rolului lor funcțional ca specie de bază a ecosistemului și a protejării

acestora pe termen lung, în unele țări pot apărea conflicte om-carnivore.

Speciile mari de carnivore existente în peisajele dominate de om se confruntă adesea cu o problemă multidimensională, variind de la braconaj până la pierderea și fragmentarea habitatului. În comparație cu alte specii de animale, carnivorele mari se află în vârful lanțului trofic și pot fi amenințate în mod direct doar de oameni și de activitățile lor. În multe cazuri, oamenii și carnivorele mari împart aceleași zone de trai din Carpați și, prin urmare, devine evidentă nevoia de a facilita și îmbunătăți coexistența acestora. În cazul în care nu se poate facilita o coexistență relativ liniștită, carnivorele mari și habitatele lor naturale ar putea fi distruse, ceea ce ar provoca efecte negative pe termen lung asupra ecosistemelor naturale importante.

Prin urmare, trebuie aplicate eforturi intensive de conservare și măsuri de gestionare armonizate, în special în contextele transfrontaliere. În acest sens și în conformitate cu Ghidul pentru planurile de gestionare a nivelului populației pentru carnivorele mari în Europa<sup>1</sup>, țările carpatice sunt **încurajate să dezvolte un plan comun de conservare și de gestionare a nivelului populației pentru toate cele trei mari specii de carnivore** din populațiile carpatice. Planul trebuie utilizat ca referință

pentru planurile naționale de management ale fiecărei țări, care trebuie să se subordoneze armonios planurilor regionale. Un astfel de plan transfrontalier de conservare și gestionare, urmat de acțiuni naționale de implementare, va ajuta la **protecția carnivorelor mari și va asigura conectivitatea ecologică în Carpați**, nu doar în statele membre ale UE, ci și dincolo de frontierele UE, în Serbia și Ucraina..

Planul va fi în conformitate cu legislația națională și cea a UE (Directiva UE privind habitatele) și va contribui, de asemenea, la atingerea obiectivelor și angajamentelor internaționale ale părților la nivel global (Obiective de dezvoltare durabilă, în special ODD 15 *Viața pe uscat*, sau Convenția privind diversitatea biologică și Cadrul global pentru biodiversitate post-2020), precum și la nivel regional (Convenția de la Berna).

Baza legală pentru protecția carnivorelor mari și asigurarea conectivității ecologice în regiunea Carpaților este, de asemenea, înglobată în Convenția-cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților<sup>2</sup> (Convenția Carpatică), care a fost adoptată și semnată de cele șapte părți (Republica Cehă, Ungaria, Polonia, România, Serbia, Republica Slovacă, Ucraina) în mai 2003 la Kiev, Ucraina, și a intrat în vigoare în ianuarie 2006. Este singurul mecanism de guvernare pe mai multe niveluri care acoperă întreaga zonă carpatică și, pe lângă Convenția alpină, al doilea regim subregional bazat pe tratate privind protecția și dezvoltarea sustenabilă a unei regiuni montane din întreaga lume. Dispozițiile relevante referitoare la carnivorele mari sunt specificate în:

- » *Articolul 4 din Convenția-cadru privind protecția și dezvoltarea sustenabilă a Carpaților (Convenția Carpatică)*<sup>3</sup>
- » *Protocol privind conservarea și utilizarea sustenabilă a diversității biologice și peisagistice*<sup>4</sup> (Protocolul privind biodiversitatea) (adoptat de COP2 în 2008)
- » *Planul strategic de acțiune pentru punerea în aplicare a Protocolului privind conservarea și utilizarea sustenabilă a diversității biologice și peisagistice*<sup>5</sup> (adoptat la COP3 în 2008).

Impulsul pentru intensificarea aplicării acestor dispoziții a fost dat de Declarația privind gestionarea și protecția carnivorelor mari din Carpați<sup>6</sup>, emisă la conferința de la Rožnov pod Radhoštěm, Republica Cehă, în 2016. Prin aceasta s-a solicitat dezvoltarea unui plan de acțiune internațional pentru conservarea și gestionarea durabilă a populațiilor de carnivore mari din Carpați, al cărui cadru este prezentat aici.

Conferința părților la Convenția Carpatică, la cea de-a cincea reuniune (COP5 - Ungaria, 2017), a acordat mandatul Grupului de lucru pentru biodiversitate, pentru a prioritiza activitatea privind conservarea carnivorelor mari și a inițiat dezvoltarea Planului de acțiune.

În cadrul Memorandumului de cooperare dintre secretariatul Convenției Carpatică și Consiliul internațional pentru conservarea vânatului și a faunei sălbatice, semnat la Rožnov pod Radhoštěm, în octombrie 2018 a fost organizat la Eger, Ungaria, în cadrul celui de-al V-lea Forum Carpaticum, un atelier de pregătire pentru monitorizarea armonioasă a carnivorelor mari din Carpați. Atelierul a inițiat pregătirea unui raport privind starea populației carnivorelor mari și metodele de monitorizare în fiecare țară prin care trece lanțul Carpați, ca bază pentru implementarea planului de acțiune.

Primul raport privind *starea populației și monitorizarea carnivorelor mari din Carpați*, care urmează să fie finalizat în 2020/2021, va fi considerat un document de bază pentru punerea în aplicare a planului de acțiune, și va trebui să fie revizuit și actualizat în mod regulat de către Părțile Convenției Carpatică la fiecare șase ani, sincronizând raportarea rezultată din art. 17 din Directiva „Habitat” a UE<sup>8</sup>, obligatorie pentru statele membre ale UE.

Planul de acțiune trebuie aplicat luându-se în considerare diferențele dintre starea de conservare și metodele de gestionare convenite între Părți și ținându-se seama în mod corespunzător de articolele Convenției Carpatică, Protocoalele și documentele strategice ale acesteia, inclusiv de Planul comun de acțiune strategică 2021 - 2026 pentru



punerea în aplicare a Protocolului privind transportul sustenabil<sup>9</sup>.

În continuare, Planul de acțiune se poate baza pe rezultatele proiectelor relevante, în special, dar nu se limitează la:

- » **Proiectul ConnectGREEN<sup>11</sup>**, 2018-2021 - *Restaurarea și gestionarea coridoarelor ecologice din munți ca infrastructură verde din bazinul Dunării* (Programul Transnațional Dunărea)
- » **Proiectul EuroLargeCarnivores<sup>13</sup>**, 2017-2022 - *Îmbunătățirea coexistenței cu carnivorele mari din Europa prin comunicare, cooperare transfrontalieră și schimb de cunoștințe* (Programul LIFE al UE)
- » **Proiectul SaveGREEN<sup>10</sup>**, 2020-2022 - *Protejarea funcționalității coridoarelor ecologice importante la nivel transnațional din regiunea Dunării* (Programul Transnațional Dunărea)
- » **Proiectul TRANSGREEN<sup>12</sup>**, 2017-2019 - *Planificare integrată a infrastructurii de transport și a infrastructurii verzi în regiunea Dunăre-Carpați în beneficiul oamenilor și al naturii* (Programul Transnațional Dunărea)

» **UNEP - Eurac Research - Raport WWF: Combaterea criminalității în privința vieții sălbatice și pădurilor în regiunea Dunării-Carpați** (ed. Schlingemann. 2017)<sup>14</sup>

Punerea în aplicare a Planului de acțiune va fi susținută de și va contribui în continuare la Sistemul de informații integrate pentru biodiversitate al țărilor din Carpați (CCIBIS), o platformă online dedicată colectării și partajării informațiilor științifice și a datelor generate pentru proiectele din cadrul Comunității Convenției Carpatice<sup>15</sup>. În plus, desfășurarea activităților din Planul de acțiune ar putea contribui la dezvoltarea în continuare a CCIBIS prin furnizarea de date suplimentare/actualizate și de informații relevante.

La sfârșitul perioadei de punere în aplicare, la fiecare șase ani de la adoptarea Planului de acțiune, Secretariatul Convenției Carpatice va pregăti un raport privind obiectivele atinse și acțiunile finalizate, cu contribuții furnizate de Grupul de lucru al Convenției Carpatice asupra biodiversității.

Contrar Convenției și protocolelor sale tematice, acest Plan de acțiune nu este un act juridic care obligă Părțile, prin urmare nu necesită semnarea și ratificarea de către Țări și este adoptat printr-o decizie a Conferinței părților.

1. Ghidul pentru planurile de gestionare a nivelului populației pentru carnivorele mari în Europa [https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/carnivores/pdf/guidelines\\_for\\_population\\_level\\_management.pdf](https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/carnivores/pdf/guidelines_for_population_level_management.pdf)

2. Convenția Carpatică (site web) <http://www.carpathianconvention.org>

3. Convenția Carpatică (text) <http://www.carpathianconvention.org/text-of-the-convention.html/text-of-the-convention.html>

4. Protocol privind conservarea și utilizarea sustenabilă a diversității biologice și peisagistice cu privire la Convenția Carpatică <http://www.carpathianconvention.org/protocol-on-biodiversity.html>

5. Planul strategic de acțiune pentru punerea în aplicare a Protocolului privind conservarea și utilizarea sustenabilă a diversității biologice și peisagistice [http://www.carpathianconvention.org/tl\\_files/carpathiancon/Downloads/03%20Meetings%20and%20Events/COP/2014\\_COP4\\_Mikulov/WORKING%20DOCUMENTS/DOC7\\_Biodiversity%20Protocol%20SAP\\_Corrigendum.pdf](http://www.carpathianconvention.org/tl_files/carpathiancon/Downloads/03%20Meetings%20and%20Events/COP/2014_COP4_Mikulov/WORKING%20DOCUMENTS/DOC7_Biodiversity%20Protocol%20SAP_Corrigendum.pdf)

6. Declarație privind gestionarea și protejarea carnivorelor mari din Carpați [http://www.carpathianconvention.org/tl\\_files/carpathiancon/Downloads/02%20Activities/Large%20carnivores/Conference%20on%20Large%20Carnivores%60%20Protection%20in%20the%20Carpathians/Main%20output%20of%20the%20conference.pdf](http://www.carpathianconvention.org/tl_files/carpathiancon/Downloads/02%20Activities/Large%20carnivores/Conference%20on%20Large%20Carnivores%60%20Protection%20in%20the%20Carpathians/Main%20output%20of%20the%20conference.pdf)

7. Deciziile luate în cea de-a cincea reuniune a Conferinței părților la Convenția Carpatică (COP5) [http://www.carpathianconvention.org/tl\\_files/carpathiancon/Downloads/01%20The%20Convention/COP5%20DECISIONS\\_FINAL\\_12%20Oct%202017-ADOPTED.pdf](http://www.carpathianconvention.org/tl_files/carpathiancon/Downloads/01%20The%20Convention/COP5%20DECISIONS_FINAL_12%20Oct%202017-ADOPTED.pdf)

8. [https://ec.europa.eu/environment/nature/knowledge/rep\\_habitats/index\\_en.htm](https://ec.europa.eu/environment/nature/knowledge/rep_habitats/index_en.htm)

9. Planul comun de acțiune strategică 2021 - 2026 pentru punerea în aplicare a Protocolului privind transportul sustenabil [http://www.carpathianconvention.org/tl\\_files/carpathiancon/Downloads/03%20Meetings%20and%20Events/COP/2020\\_COP6\\_Online/official%20documents/CC%20COP6\\_DOC8\\_Transport%20Strategic%20Action%20Plan\\_FINAL%20DRAFT%20.pdf](http://www.carpathianconvention.org/tl_files/carpathiancon/Downloads/03%20Meetings%20and%20Events/COP/2020_COP6_Online/official%20documents/CC%20COP6_DOC8_Transport%20Strategic%20Action%20Plan_FINAL%20DRAFT%20.pdf)

10. <http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/savegreen>

11. <http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/connectgreen>

12. <http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/transgreen>

13. <https://www.eurolargecarnivores.eu/en/>

14. ONU Mediu - Cercetare Eurac - Raport WWF: Combaterea criminalității în privința vieții sălbatice și pădurilor în regiunea Dunării-Carpați - publicație [http://www.carpathianconvention.org/tl\\_files/carpathiancon/Downloads/03%20Meetings%20and%20Events/Implementation%20Committee/CCIC\\_Budapest2019/Documents%20related/Doc.%202013\\_%20UN%20Environment-WWF-Eurac%20Booklet%20on%20wildlife%20and%20forest%20crime%20in%20the%20Danube%20Carpathian%20Region.pdf](http://www.carpathianconvention.org/tl_files/carpathiancon/Downloads/03%20Meetings%20and%20Events/Implementation%20Committee/CCIC_Budapest2019/Documents%20related/Doc.%202013_%20UN%20Environment-WWF-Eurac%20Booklet%20on%20wildlife%20and%20forest%20crime%20in%20the%20Danube%20Carpathian%20Region.pdf)

15. Sistemul integrat de informații privind biodiversitatea din țările carpatice (CCIBIS) este o platformă online pentru colectarea și schimbul de informații științifice și date generate în cadrul proiectelor din cadrul Comunității Convenției Carpatice. CCIBIS lucrează pentru a oferi o rețea științifică pentru profesioniști și o platformă de informare sporită, nu doar pentru părțile interesate relevante, ci și pentru membrii societății civile, precum și pentru oricine este interesat de regiunea Carpaților. CCIBIS este un instrument facil (open source) și o platformă vie, ceea ce permite oricărei organizații, instituții sau persoane private să împărtășească datele sale. Platforma contribuie la depășirea problemei cauzată de lipsa datelor disponibile. Aceasta a fost concepută și extinsă în cadrul proiectelor interregionale BioREGIO, TRANSGREEN și ConnectGREEN. Link: <http://www.ccibis.org/>

# PLAN DE ACȚIUNE



© Tomas Hurik

Urmărind menținerea viabilității pe termen lung a populațiilor de carnivore mari din Carpați, asigurând în același timp starea lor favorabilă de conservare<sup>16</sup> în fiecare țară prin procese naționale transparente, cooperare transfrontalieră și o abordare trans-disciplinară, Părțile și actorii relevanți vor întreprinde următoarele acțiuni:

<sup>16</sup> Conform Directivei 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a faunei și florei sălbatice (Directiva Habitate): „Se va considera că starea de conservare este „favorabilă” atunci când:

- datele privind dinamica populației privind speciile în cauză indică faptul că se menține pe termen lung ca o componentă viabilă a habitatelor sale naturale, și

- aria de răspândire a speciei nu este nici redusă, nici predispusă la a fi redusă în viitorul apropiat, și

- există și va continua să existe un habitat suficient de mare pentru a conserva populațiile pe termen lung”.

## OBIECTIV STRATEGIC 1

# Standardizarea procedurilor de monitorizare a carnivorelor mari din Carpați

1

Dezvoltarea și implementarea sistemelor standardizate de monitorizare pentru fiecare dintre speciile mari de carnivore (ursul brun, lupul cenușiu, râsul eurasiatic) din Carpați, bazate pe metode științifice solide și agreate, care permit evaluarea continuă a statutului populației și furnizarea eficientă de informații către instituțiile relevante (de exemplu, OG-uri, ONG-uri, academicieni) și public.

**REZULTAT:** Colectarea îmbunătățită și precisă a datelor prin utilizarea protocoalelor de monitorizare agreate pentru Carpați, precum și transparența sporită cu privire la modul în care sunt achiziționate și interpretate datele, rezolvarea incertitudinilor referitoare la starea actuală a populațiilor de carnivore mari și a tendințelor acestora.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile - organisme guvernamentale responsabile cu gestionarea carnivorelor mari, instituții de cercetare, ONG-uri, GL Biodiversitate.

**FONDURI:** Bugetul de stat, fonduri alocate prin proiecte, dacă sunt disponibile.

**INTERVALUL DE TIMP:** Până în 2026.

2

La fiecare șase ani, în conformitate cu cerințele de raportare ale UE, se va actualiza raportul privind starea populației carnivorelor mari și monitorizarea acestora în Carpați.

**REZULTAT:** Rapoarte periodice privind starea populației disponibile, inclusiv informații privind distribuția, mărimea și tendințele populațiilor de carnivore mari.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile, Secretariatul Convenției Carpatice.

**FONDURI:** Bugetul de stat, bugetul Convenției Carpatice.

**INTERVALUL DE TIMP:** până în 2026.

3

Punerea la dispoziție pe site-ul web al Convenției Carpatice și/sau CCIBIS a tuturor documentelor relevante, inclusiv rapoartele privind starea populației de carnivore mari și monitorizarea acestora în Carpați.

**REZULTAT:** Informații privind statutul populațiilor de carnivore mari disponibile pentru părțile interesate și publicul larg.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Secretariatul Convenției Carpatice.

**FONDURI:** Bugetul Convenției Carpatice.

**INTERVALUL DE TIMP:** până în 2023, apoi actualizat periodic.

## OBIECTIV STRATEGIC 2

# Prevenirea fragmentării habitatului și asigurarea conectivității ecologice în Carpați

1

Identificarea a) petecelor cu habitat adecvat, inclusiv zonele centrale și zonele de tranziție pentru carnivore mari, în interiorul și între ariile protejate, rețelele Natura 2000 și Emerald b) coridoarelor ecologice cheie, inclusiv coridoarele de deplasare/migrație pentru fauna și între acestea și c) zonele critice din punct de vedere al permeabilității barierei, cu utilizarea *Metodologiei pentru identificarea coridoarelor ecologice din țările carpatice prin utilizarea carnivorelor mari ca specii umbrelă*<sup>17</sup>, după caz.

**REZULTAT:** Dezvoltarea hărții rețelelor ecologice pentru carnivorele mari din Carpați.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile, partenerii proiectului ConnectGREEN, partenerii proiectului SaveGREEN.

**FONDURI:** Fonduri alocate prin proiecte - proiectele DTP ConnectGREEN și DTP SaveGREEN ale UE, bugetul de stat.

**INTERVALUL DE TIMP:** Până în 2026.

2

Includerea și actualizarea periodică, dacă este cazul, a *Hărții rețelelor ecologice din Carpați* privind speciile de carnivore mari și alte informații relevante, în *Sistemul de informații integrate pentru biodiversitate al țărilor din Carpați (CCIBIS)*.

**REZULTAT:** CCIBIS, ca platformă de informare, sprijină implementarea Planului de acțiune pentru carnivorele mari.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile, partenerii proiectului ConnectGREEN, administratorii CCIBIS / Secretariatul Convenției Carpatice.

**FONDURI:** Fonduri alocate prin proiecte - proiectul EU DTP ConnectGREEN, alte proiecte disponibile.

**INTERVALUL DE TIMP:** În desfășurare.

<sup>17</sup> Metodologia pentru identificarea coridoarelor ecologice din țările carpatice prin utilizarea carnivorelor mari ca specii umbrelă - dezvoltată de proiectul ConnectGREEN.  
[http://www.carpathianconvention.org/tl\\_files/carpathiancon/Downloads/02%20Activities/Large%20carnivores/Methodology.pdf](http://www.carpathianconvention.org/tl_files/carpathiancon/Downloads/02%20Activities/Large%20carnivores/Methodology.pdf)

**3**

Elaborarea și utilizarea, după caz, a Ghidului privind identificarea, conservarea, restaurarea și gestionarea coridoarelor ecologice din Carpați.

**REZULTAT:** Ghidul privind conectivitatea ecologică din Carpați, elaborat în cadrul proiectului ConnectGREEN, coordonează identificarea, restaurarea și gestionarea coridoarelor ecologice din Carpați.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile, partenerii proiectului ConnectGREEN, partenerii proiectului SaveGREEN.

**FONDURI:** Fonduri alocate prin proiecte - proiectele DTP ConnectGREEN și DTP SaveGREEN ale UE și bugetul de stat.

**INTERVALUL DE TIMP:** În desfășurare.

**4**

Promovarea utilizării *Fauna sălbatică și traficul din Carpați - Ghidul privind modul de minimizare a impactului dezvoltării infrastructurii rutiere asupra naturii din țările carpatice*<sup>18</sup>.

**REZULTAT:** Ghidurile elaborate în cadrul proiectului TRANSGREEN sunt utilizate ca instrument pentru integrarea biodiversității în planificarea și dezvoltarea rutieră.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile.

**FONDURI:** Fonduri alocate prin proiecte - proiectul DTP SaveGREEN al UE, bugetul de stat.

**INTERVALUL DE TIMP:** În desfășurare.

**5**

Analizarea lacunelor privind identificarea nevoilor de îmbunătățire a proceselor de planificare și a instrumentelor corespunzătoare identificării și conservării coridoarelor ecologice, dacă este cazul<sup>19</sup>.

**REZULTAT:** Adresarea recomandărilor privind îmbunătățirea proceselor, instrumentelor și practicilor de planificare pentru a reflecta și a integra mai bine rețelele ecologice în planificarea spațială.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile și practicanți, parteneri ai proiectului ConnectGREEN, parteneri ai proiectului SaveGREEN.

**FONDURI:** Fonduri alocate prin proiecte - proiectele DTP ConnectGREEN și DTP SaveGREEN ale UE.

**INTERVALUL DE TIMP:** În desfășurare.

**6**

Abordarea necesității unei conectivități sporite cu alte lanțuri muntoase și zone învecinate pentru a îmbunătăți rezerva genetică a populațiilor de carnivore mari, prin schimb de cunoștințe și cooperare sporită la nivel regional și european.

**REZULTAT:** Schimbul de cunoștințe cu alte regiuni montane și zonele învecinate și cooperarea cu acestea sunt îmbunătățite. Se organizează și/sau se participă la întâlniri referitoare la conectivitatea ecologică în Europa.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile, GL Biodiversitate, Secretariatul Convenției din Carpatice, ONG-urile, partenerii proiectului ConnectGREEN.

**FONDURI:** Proiect DTP ConnectGREEN al UE, externe - în funcție de disponibilitate.

**INTERVALUL DE TIMP:** Până în 2023.

<sup>18</sup>. *Viața sălbatică și traficul din Carpați - Ghiduri privind minimizarea impactului dezvoltării infrastructurii rutiere asupra naturii în țările carpatice - elaborate prin proiectul TRANSGREEN.* [http://www.interreg-danube.eu/uploads/media/approved\\_project\\_output/0001/35/02caaaf3c1c1365f76574e754dbdc4elaf4a7a.pdf](http://www.interreg-danube.eu/uploads/media/approved_project_output/0001/35/02caaaf3c1c1365f76574e754dbdc4elaf4a7a.pdf)

<sup>19</sup>. Link-ul către analiza GAP va fi disponibil curând pe site-ul ConnectGREEN și pe site-ul CC.

### OBIECTIV STRATEGIC 3

## Coexistența îmbunătățită între oameni și carnivorele mari

1

Promovarea colectării și a schimbului de bune practici privind gestionarea și reducerea conflictelor dintre oameni și carnivorele mari în țările carpatice și alte regiuni montane și învecinate, inclusiv împărtășirea de puncte forte/cele mai bune practici și puncte slabe/practici dezavantajoase aplicate în procedurile administrative și legislația privind practicile existente, în ateliere și vizite pe teren dedicate.

**REZULTAT:** Părțile interesate din Carpați beneficiază și contribuie la schimbul internațional de informații cu privire la gestionarea și reducerea conflictelor dintre oameni și carnivorele mari. Schimbul și implementarea de cunoștințe, cele mai bune și cele mai dezavantajoase practici și metode sunt îmbunătățite.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile, instituții de cercetare, organizații internaționale, ONG-uri.

**FONDURI:** Bugetul de stat, fonduri alocate prin proiecte, în funcție de disponibilitatea acestora.

**INTERVALUL DE TIMP:** În desfășurare.

2

Elaborarea și testarea metodelor eficiente în vederea reducerii la minimum a conflictelor dintre carnivore și om, în funcție de diferite sisteme teritoriale și situații socio-economice.

**REZULTAT:** Interferențele dintre oameni și carnivorele mari sunt reduse la minimum.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile, instituții de cercetare, organizații internaționale, ONG-uri.

**FONDURI:** Bugetul de stat și/sau fonduri alocate prin proiecte, în funcție de disponibilitatea acestora.

**INTERVALUL DE TIMP:** 2026.

3

Stabilirea și dezvoltarea capacității echipelor profesioniste de intervenție pentru a răspunde rapid la interacțiunile nefavorabile om-carnivore mari, aplicându-se, de preferat, metode neletale, dacă este cazul.

**REZULTAT:** Orice conflict om - carnivore mari este abordat în mod corespunzător și în timp util.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile, agenții guvernamentale relevante.

**FONDURI:** Bugetul de stat.

**INTERVALUL DE TIMP:** 2026.



© Tomas Hulik



© Tomas Hulik



© Tomas Hulik

4

Elaborarea și promovarea campaniilor comune de conștientizare publică națională și la nivel de Carpați și a proiectelor de educație ecologică, inclusiv analizarea atitudinii/acceptării publicului în ceea ce privește carnivorele mari prin sondaje și interviuri.

**REZULTAT:** Acceptarea carnivorelor mari în rândul publicului larg este menținută/sporită.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile, instituții de cercetare, organizații internaționale, ONG-uri.

**FONDURI:** Bugetul de stat și/sau fonduri alocate prin proiecte.

**INTERVALUL DE TIMP:** 2026.

5

Promovarea și utilizarea materialelor de comunicare existente și a recomandărilor privind îmbunătățirea coexistenței cu carnivorele mari.

**REZULTAT:** Rezultatele proiectelor EU LIFE EuroLargeCarnivores, LIFEWolfAlps, LIFEWolfAlps.EU, AS ALPBIONET2030, LIFStockProtect sunt utilizate pentru îmbunătățirea coexistenței om - carnivore mari.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile, organismele guvernamentale relevante, autoritățile locale, ONG-urile, publicul larg.

**FONDURI:** Bugetul de stat, fonduri alocate prin proiecte, proiectul LIFE EuroLargeCarnivores al UE, alte proiecte disponibile.

**INTERVALUL DE TIMP:** 2026.

## OBIECTIV STRATEGIC 4

# Îmbunătățirea aplicării legii referitoare la braconajul carnivorelor mari

1

La nivel de țară, dacă este cazul, asigurarea aplicării legislației privind braconajul carnivorelor mari, prin creșterea conștientizării cu privire la aceste ucideri ilegale (împușcări și otrăviri) ale carnivorelor mari, în cadrul agențiilor competente și a altor agenții relevante prin cercetări care vizează o mai bună înțelegere a cauzelor locale ale uciderilor ilegale și prin încurajarea unei investiții mai mari de resurse în investigații și activități de prevenire a criminalității.

**REZULTAT:** Stabilirea braconajului ca încălcare gravă a legii și consolidarea conștientizării referitoare la sancțiunile și consecințele legale aplicabile pentru uciderea ilegală în întreaga societate.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile, agenții naționale relevante de aplicare a legii, organisme guvernamentale responsabile cu conservarea naturii, instituții de cercetare.

**FONDURI:** Bugetul de stat.

**INTERVALUL DE TIMP:** În desfășurare.

2

Promovarea și consolidarea cooperării transfrontaliere a agențiilor responsabile de aplicarea legii din țările carpatice și promovarea schimbului de bune practici privind reducerea uciderilor ilegale între acestea.

**REZULTAT:** Stabilirea și buna funcționare a comunicării și împărtășirii bunelor practici între agențiile responsabile de aplicarea legii din țările carpatice.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile, agenții naționale relevante, responsabile de aplicarea legii, instituții de cercetare, ONG-uri.

**FONDURI:** Bugetul de stat și/sau fonduri alocate prin proiecte.

**INTERVALUL DE TIMP:** În desfășurare.



## OBIECTIV STRATEGIC 5

# Îmbunătățirea comunicării și cooperării între toate părțile relevante interesate

1

Identificarea principalelor părți interesate adecvate pentru punerea în aplicare a Planului de acțiune și încurajarea comunicării și cooperării regulate între aceștia.

**REZULTAT:** Crearea și operarea unei platforme ample dedicate Carpaților, cu părțile interesate relevante. Comunicarea și schimbul periodic între părțile interesate relevante sunt asigurate prin schimb de informații online și întâlniri fizice (sub rezerva disponibilității fondurilor).

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile, Secretariatul Convenției Carpatice, principalele părți interesate identificate.

**FONDURI:** Bugetul de stat, finanțări externe, dacă sunt disponibile.

**INTERVALUL DE TIMP:** În desfășurare.

2

Asigurarea implicării reprezentanților diferitelor sectoare, precum mediu, transport, silvicultură, vânătoare, agricultură, turism și amenajarea teritoriului, alături de altele, în generarea și implementarea de soluții și măsuri viabile pentru abordarea conservării carnivorelor mari prin punerea în aplicare a planului de acțiune și a cooperării intersectoriale.

**REZULTAT:** Cooperarea intersectorială este asigurată pentru a aborda probleme complexe legate de conservarea carnivorelor mari. Planul de acțiune este implementat prin consultarea și cooperarea cu alte sectoare relevante, evitând abordările izolate sau opuse.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile, grupuri de lucru relevante ale Convenției Carpatice, Secretariatul Convenției din Carpatice, principalele părți interesate (instituții de cercetare, organizații de vânătoare, ONG-uri).

**FONDURI:** Bugetul de stat, finanțare externă, dacă există.

**INTERVALUL DE TIMP:** În desfășurare.

## OBIECTIV STRATEGIC 6

# Consolidarea capacității instituționale

1

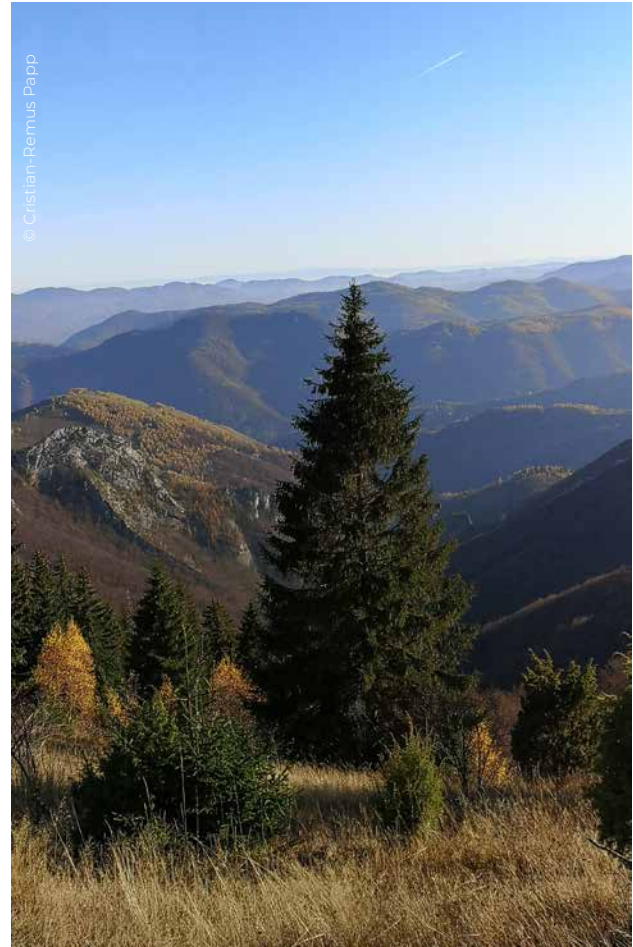
La nivel național, dacă este relevant, asigurarea suficienței resurselor disponibile și a capacității tehnice a autorităților responsabile de a gestiona eficient carnivorele mari (de la planificare la implementarea măsurilor eficiente, monitorizarea și evaluarea eficacității managementului, gestionarea și soluționarea conflictelor), a dialogului și comunicării dintre părțile interesate și a aplicării legii.

**REZULTAT:** Instituții eficiente care pot lucra proactiv pentru a reduce conflictele și pentru a asigura viabilitatea speciilor aflate sub jurisdicția lor.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile, organismele guvernamentale competente responsabile cu gestionarea carnivorelor mari, agenția responsabilă de aplicare a legii.

**FONDURI:** Bugetul de stat – în funcție de fondurile disponibile.

**INTERVALUL DE TIMP:** 2026.



© Cristian-Remus Papp

## OBIECTIV STRATEGIC 7

# Scăderea impactului schimbărilor climatice asupra carnivorelor mari și a habitatelor acestora

1

Discutarea și dezvoltarea, dacă este posibil, a unei analize a efectelor schimbărilor climatice asupra carnivorelor mari și a habitatelor acestora, ca parte a unei evaluări mai ample a impactului schimbărilor climatice asupra pădurilor din Carpați și a serviciilor ecosistemice ale acestora, inclusiv a unor recomandări și măsuri de adaptare aferente.

**REZULTAT:** Dezvoltarea analizei efectelor schimbărilor climatice asupra carnivorelor mari din Carpați și a habitatelor acestora, alături de recomandările și măsurile de adaptare aferente.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile, GL Biodiversitate, GL Schimbări climatice, GL Păduri, Secretariatul Convenției Carpatice, Știința pentru Carpați (S4C), organizații internaționale, ONG-uri.

**FONDURI:** Fonduri alocate prin proiecte.

**INTERVALUL DE TIMP:** 2023.

2

Odată ce evaluarea este dezvoltată, sunt sprijinite implementarea recomandărilor și măsurilor de adaptare, după caz.

**REZULTAT:** Efectele schimbărilor climatice asupra populației de carnivore mari din Carpați și a habitatelor acestora sunt identificate, recunoscute și reduse.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile, GL Biodiversitate, GL Schimbări climatice, GL Păduri, Secretariatul Convenției Carpatice, Știința pentru Carpați (S4C), organizații internaționale, ONG-uri.

**FONDURI:** Bugetul de stat și/sau fonduri alocate prin proiecte.

**INTERVALUL DE TIMP:** 2026.

3

Promovarea schimbului de cunoștințe pentru identificarea acțiunilor locale țintite, menite să reducă impactul schimbărilor climatice asupra carnivorelor mari și a habitatelor acestora în Carpați și în alte regiuni montane și învecinate.

**REZULTAT:** Cunoștințele privind reducerea impactului schimbărilor climatice asupra carnivorelor mari și a habitatelor acestora sunt generate și aplicate la nivel regional.

**PĂRȚILE IMPLICATE:** Părțile, GL Biodiversitate, GL Schimbări climatice, GL Păduri, Secretariatul Convenției Carpatice, organizații internaționale, ONG-uri.

**FONDURI:** Bugetul de stat și/sau fonduri alocate prin proiecte.

**INTERVALUL DE TIMP:** 2026.



## ConnectGREEN

### Parteneri de proiect

**Partener principal:** WWF România

**Austria:** WWF Europa Centrală și de Est

**Republica Cehă:** Agenția pentru conservarea naturii, Institutul de cercetare Silva Tarouca pentru grădinărit peisagistic și ornamental

**Ungaria:** CEEweb pentru Biodiversitate, Universitatea Szent Istvan

**România:** Institutul Național pentru Cercetare și Dezvoltare în Construcții, Planificare Urbană și Dezvoltare Spațială Durabilă, Administrația Parcului Național Piatra Craiului

**Slovacia:** Agenția Slovacă de Mediu, Conservarea Naturii de Stat, Universitatea Tehnologică Slovacă din Bratislava - SPECTRA Centrul de Excelență al UE

**Serbia:** Institutul de Arhitectură și Planificare Urbană și Spațială, Parcul Național Djerdap

### Parteneri strategici asociați

**Republica Cehă:** Ministerul Mediului, Ministerul Dezvoltării Regionale

**Ungaria:** Direcția Parcului Național Bükk

**România:** Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

**Serbia:** Ministerul Agriculturii și al Protecției Mediului

**Slovacia:** Ministerul Transporturilor și al Construcțiilor

**Ucraina:** Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale

**Austria:** Danubeparks - Rețeaua de arii protejate pe fluviul Dunărea

**Franța:** Alparc - Rețeaua alpină de arii protejate

**Munte negru:** Parks Dinarides - Rețeaua de arii protejate din Dinarides



Biroul Programul Națiunilor Unite pentru Mediu (UNEP) Viena -  
Secretariatul Convenției Carpatice  
<http://www.carpathianconvention.org>

Eurac Research  
<http://www.eurac.edu/en/pages/default.aspx>

CEEWeb  
<http://www.ceeweb.org>

Life EuroLargeCarnivores  
<https://www.eurolargecarnivores.eu/>

WWF România  
<https://wwf.ro>

### **ConnectGREEN DTP2-072-2.3**

Proiect cofinanțat din fondurile europene de dezvoltare regională (FEDR, IPA)

Buget total: 2.462.923,53 EUR

Contribuția FEDR: 1.920.592,41 EUR

Contribuția IPAI: 172.892,55 EUR

**[www.interreg-danube.eu/connectgreen](http://www.interreg-danube.eu/connectgreen)**